

Brevíssima història de la CNT, en 850 paraules
Agustín Guillamón
2021

La Confederació Nacional del Treball (CNT) es va fundar a Barcelona el 1910. Era hereva de les tradicions associacionistes dels treballadors que a l'última terç del segle 19 van fundar la Associació Internacional de Treballadors (AIT) des de nuclis apolítics i antiautoritaris de caràcter gremial.

El 1917 CNT (anarcosindicalista) i UGT (socialista) van convocar una vaga general en contra del encariment de les subsistències, provocat per la compra massiva de queviures per part del paísos que intervenien a la Gran Guerra.

L'enfortiment significatiu de la CNT es va produir a partir del Congrés de Sants del 1918, quan es va aprovar l'organització en sindicats únics i la tàctica de l'acció directa.

El 1919 es va produir la vaga de "La Canadenca" (companyia de la llum) on la CNT va aconseguir la implantació de la jornada de 8 hores. Per tal de contrarestar la força adquirida pels sindicats únics, Estat i patronal van finançar als assassins mercenaris del Sindicat Lliure, d'origen catòlic i carlista. Aquests assassins del Lliure mataven als cenetistes pels carrers de Barcelona i tenien la complicitat de la policia i l'exèrcit. El Comitè Regional de Catalunya va donar ordres als seus militants de que anessin armats per rebutjar aquests atacs. Es van produir atemptats obrers contra alguns patrons i policies. La patronal va aplicar el lock-out (tancament d'empreses) i la llei de fugues (assassinat de presos per la Guàrdia civil en els trasllats o en el moment del seu alliberament).

Els anys del pistolerisme (1917-1923) van aconseguir debilitar a la CNT. El setembre de 1923, el general Miguel Primo de Rivera va fer un cop d'Estat per tancar les responsabilitats del rei Alfons XIII al desastre d'Annual (1921) i posar fi al fenomen del pistolerisme. La CNT va passar a la clandestinitat i la seva activitat va estar marcada per la seva participació en diverses conspiracions dirigides a acabar amb el règim dictatorial.

Amb l'arribada de la Segona República (abril de 1931), el nombre d'afiliats a la CNT va arribar en pocs mesos fins a 1.200.000 treballadors. La CNT va crear dues noves eines fonamentals: els sindicats de barri i els comitès de defensa.

L'Església i les dretes negaren a la República qualsevol reforma, tan necessàries i urgents com eren al camp, les ordres monàstiques, l'exèrcit, la normativa laboral, el desenvolupament industrial, la sanitat o l'educació.

A més de fortíssimes vagues a la Fusta, el Transport i la Construcció o de les lluites generalitzades per aconseguir les millores laborals més elementals a tots els sectors laborals, la CNT va participar en diverses insurreccions revolucionàries. Només a Barcelona i Catalunya cal esmentar les insurreccions de gener de 1932, de gener de 1933 i de desembre de 1933.

La repressió va ser tan forta, amb exemples tan coneguts com el de Casas Viejas, a la província de Cadis, que la CNT va preconitzar l'abstenció en les eleccions de novembre de 1933. A Astúries, els cenetistes van signar el pacte d'Aliança Obrera amb la UGT i van protagonitzar la Revolució d'octubre (1934). Com a conseqüència de les dures represàlies que el govern de la Confederació Espanyola de Dretes Autònomes (CEDA) va posar en pràctica el 1935 contra els obrers revoltats, es va formar la coalició del Front Popular i la CNT no va aconsellar, en aquesta ocasió (febrer de 1936), l'abstenció dels seus afiliats, afavorint amb això el triomf electoral de l'esquerra.

En començar la Guerra Civil el juliol de 1936, la CNT, en contra de les seves idees apolítics i antiestatals, que sempre ha mantingut teòricament, entrà al Govern central

republicà i al de la Generalitat. Els milicians cenetistes van vèncer als militars revoltats a Catalunya i a Aragó. A les zones que van controlar, van posar en marxa una de les revolucions socials més profundes de la història. Posaren en peu les col·lectivitzacions en la indústria i al camp, demostrant la capacitat dels obrers en la gestió socialitzada de la economia i la societat.

La derrota republicana davant el feixisme al 1939 va significar la mort, la presó o l'exili per a la majoria dels militants cenetistes. Tot i això la CNT va continuar la lluita contra la dictadura del generalíssim Francisco Franco, des dels sindicats i des de la guerrilla, amb enormes pèrdues en vides i en anys de presó. A Barcelona, per exemple, es va afusellar freqüentment al Camp de la Bota des del febrer de 1939 fins a la celebració del Congrés Eucarístic del 1952.

Després de la mort de Franco (1975), en els anys de la Transició, va ressorgir la CNT com a central sindical. Legalitzada, amb la resta dels sindicats, el 1977, va postular de nou el seu ideari anarcosindicalista, manifestant la seva clara oposició revolucionària a l'ordre burgès establert i les seves diferències abismals amb els sindicats majoritaris UGT i Comissions Obreres, de caire integrador al sistema capitalista, com van demostrar amb la firma del Pactes de la Moncloa.

En l'actualitat, tot i no tenir la força que van tenir en altres temps, els anarcosindicalistes, organitzats fonamentalment a CNT, CGT i Solidaritat Obrera, mantenen la seva presència en diversos sectors i conflictes sindicals.

Agustín Guillamón

Alejandro Proletaria.
Biblioteca general del pensamiento revolucionario
Obras, textos y artículos de Agustín Guillamón

germinal_1917@yahoo.es